ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 22.9.2021 г.
COM(2021) 598 final

СЪОБЩЕНИЕ НА КОМИСИЯТА

Актуализиран доклад за засилено наблюдение — Гърция, септември 2021 г.

{SWD(2021) 273 final}

КОНТЕКСТ

Икономическото развитие и икономическите политики в Гърция се наблюдават в рамките на европейския семестър за координация на икономическите политики и съгласно рамката за засилено наблюдение в съответствие с членове 2 и 3 от Регламент (ЕС) № 472/2013 ([1]). Прилагането на засилено наблюдение спрямо Гърция([2]) отразява факта, че страната трябва да продължи да прилага мерки за справяне с източниците или потенциалните източници на икономически и финансови затруднения, като същевременно изпълнява структурни реформи в подкрепа на стабилен и устойчив икономически растеж.

Засиленото наблюдение осигурява всеобхватна рамка за мониторинг на икономическите развития и за провеждането на политики за осигуряване на устойчиво икономическо възстановяване. То дава възможност за периодично оценяване на актуалните икономически и финансови развития в Гърция, както и за наблюдение на условията за държавно финансиране и актуализиране на анализа на устойчивостта на обслужването на дълга. Засиленото наблюдение осигурява и рамката за оценяване на общия ангажимент, поет от Гърция пред Еврогрупата на 22 юни 2018 г., за продължаване и завършване на реформите, приети в рамките на програмата по Европейския механизъм за стабилност, както и за гарантиране на запазването на целите на важните реформи, приети в рамките на програмите за финансова помощ. В този контекст засиленото наблюдение осигурява мониторинг на изпълнението на конкретните ангажименти за завършване на ключови структурни реформи, чието провеждане започна в рамките на програмата в шест ключови области, с договорени срокове за изпълнение до средата на 2022 г., а именно: i) фискални и фискално-структурни политики, ii) социално подпомагане, iii) финансова стабилност, iv) трудови и продуктови пазари, v) Гръцката корпорация за активи и участия и приватизации и vi) модернизиране на публичната администрация([3]).

Това е единадесетият доклад за засилено наблюдение на Гърция. Докладът се основава на констатациите от мисия, проведена дистанционно на 15 юли 2021 г., както и на редовен диалог с органите. Мисията беше проведена от Европейската комисия в сътрудничество с Европейската централна банка ([4]); Международният валутен фонд

([1]) Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 1).

([2]) Решение за изпълнение (ЕС) 2021/1279 на Комисията от 28 юли 2021 г. относно продължаването на засиленото наблюдение на Гърция.

([3]) https://www.consilium.europa.eu/media/35749/z-councils-council-configurations-ecofin-eurogroup-2018-180621-specific-commitments-to-ensure-the-continuity-and-completion-of-reforms-adopted-under-the-esm-programme_2.pdf.

([4]) Служители на ЕЦБ участваха в мисията за проверка в съответствие с компетенциите на ЕЦБ, като предоставиха експертни знания по политиките на финансовия сектор и по значими в макроикономически план въпроси, като например номиналните фискални цели и устойчивостта, както и нуждите от финансиране. Мисията за проверка беше предшествана от техническа мисия, която също се проведе дистанционно в периода 1—7 юли 2021 г.

взе участие в контекста на своята рамка за последващ мониторинг след реализиране на програмата, а Европейският механизъм за стабилност участва в контекста на своята система за ранно предупреждение и в съответствие с Меморандума за разбирателство от 27 април 2018 г. относно работните отношения между Европейската комисия и Европейския механизъм за стабилност. В настоящия доклад се оценява изпълнението на ангажиментите на Гърция към Еврогрупата относно завършването на реформите, планирани до средата на 2021 г. Настоящият доклад не е свързан със задействането на следващия набор от мерки за дълга, обвързани с осъществяването на определена политика, което — в съответствие с договорения шестмесечен график — може да се извърши въз основа на дванадесетия доклад. Очаква се дванадесетият доклад да бъде публикуван през ноември.

Ангажиментите, поети от Гърция към партньорите от Еврогрупата през юни 2018 г., които представляват основата за задействането на допълнителни мерки за облекчаване на дълга, обхващат периода до средата на 2022 г., т.е. Гърция навлезе в последната година от това споразумение. Макар че много от ангажиментите са изпълнени, целта на мисията бе да се изяснят обхватът и графикът за завършването на неизпълнените ангажименти за реформи.

ОБЩА ОЦЕНКА

Икономиката показва признаци на възстановяване, което е по-рано от очакваното, въпреки че отварянето бе осъществено по-късно от предвиденото. След сериозния спад от 8,2 % през 2020 г. реалният БВП се увеличи с 4,5 % и 3,4 % на тримесечна база съответно през първото и второто тримесечие на 2021 г. в резултат на инвестициите и натрупването на материални запаси. Според междинната прогноза на Комисията от лятото на 2021 г. БВП се очаква да нарасне с 4,3 % през 2021 г. и с 6,0 % през 2022 г., като се вземе предвид инвестиционният тласък от плана за възстановяване и устойчивост, както и фискалните стимули от правителствените мерки за подкрепа. Фискалната политика продължава да бъде нерестриктивна, тъй като органите продължават да предоставят целенасочена и временна подкрепа за икономиката, включително в отговор на катастрофалните пожари, които засегнаха страната през август. Мерките за подкрепа на заетостта, които се подпомагат по-специално чрез Инструмента на ЕС за подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE), продължиха да подкрепят пазара на труда и заедно с облекчаването на ограниченията във връзка със здравеопазването и възобновяването на туристическия сезон благоприятстваха допълнително намаляване на равнището на безработицата до 15,9 % през второто тримесечие на 2021 г. в сравнение със 17,1 % през второто тримесечие на 2020 г. Кампанията за ваксинация продължава да напредва; несигурността по отношение на перспективите обаче остава висока, особено във връзка с неотдавнашното нарастване на броя на случаите на COVID-19 през лятото поради разпространението на нови варианти на коронавируса.

Приетият неотдавна план за възстановяване и устойчивост ще изпълнява ключова роля при подпомагането на Гърция да излезе по-силна от пандемията от COVID-19. Планът за възстановяване и устойчивост на Гърция беше сред първите планове, които бяха официално одобрени от Съвета на 13 юли след положителна оценка от Европейската комисия на 17 юни. На 9 август Гърция получи предварително финансиране в размер на 3,96 милиарда евро. Планът, в който са представени мерки за мобилизиране на 17,8 милиарда евро под формата на безвъзмездни средства и 12,7 милиарда евро под формата на заеми, представлява значително усилие от страна на

Гърция за справяне с предизвикателствата, пред които е изправена. Той включва множество инвестиции, свързани с климата, и ще даде тласък на цифровизацията и на голям брой реформи, с които се надграждат предишни и настоящи усилия. Гърция също така бе първата държава членка, финализирала своето споразумение за партньорство за програмния период 2021—2027 г. В споразумението за партньорство, прието от Комисията на 29 юли 2021 г., се определя стратегическата насоченост за отпускането на инвестиции на стойност над 21 милиарда евро с цел подкрепа на икономическото, социалното и териториалното сближаване на Гърция.

Осъществяването на реформите продължи с добри темпове в редица области на политиката, като през настоящия отчетен период бяха изпълнени редица конкретни ангажименти в областта на политиката. По-специално:

- Значим и съществен напредък бе постигнат по отношение на **приватизацията**, по-специално чрез приключването на сделката по емблематичния проект Hellinikon и чрез избора на предпочитан инвеститор за концесията на Egnatia и сделката на Public Gas Corporation (DEPA) Infrastructure. Напредва работата на **Гръцката корпорация за активи и участия** по подготовката за актуализацията на нейния стратегически план и договора за изпълнение за Органа на градския транспорт на Атина.

- Скалата за допълнителните възнаграждения за **Независимия орган за публичните приходи**, приета в контекста на 10-ия доклад, беше успешно въведена за значителна част от неговия персонал, като по този начин беше изпълнен конкретният ангажимент в областта на данъчната администрация.

- Въпреки дългите забавяния в тръжната процедура, наскоро беше подписан договорът за пълното внедряване на съответната ИТ система в подкрепа на **рамката на инвестиционното лицензиране**, с което беше изпълнен този конкретен ангажимент.

- Договорът за разработването на **националния портал за кодификация и реформа на гръцкото законодателство** вече е възложен, с което на практика се приключва този конкретен ангажимент. Договорът е с дълъг период на изпълнение от 36 месеца и се финансира от ЕС чрез националната стратегическа референтна рамка.

Продължи да се осъществява напредък и в други области, обхванати от конкретни ангажименти, като органите се ангажираха да гарантират изпълнението им в рамките на договорените срокове. По-специално:

- Информационната система за събиране „от край до край“, която се използва за **данъчната администрация** — конкретен ангажимент за средата на 2021 г. — е във фаза на изпитване и окончателната система се очаква да бъде въведена до края на 2021 г., което като цяло отговаря на очакванията в 10-ия доклад.

- Що се отнася до здравеопазването и социалните грижи, събирането на **предоставени средства**, т.е. суми над установения със закон таван за публични разходи за фармацевтични продукти и други услуги за здравни грижи, които трябва да бъдат възстановени от доставчиците на здравни услуги, понастоящем напредва в съответствие с графика след възникването

на забавяния поради пандемията. Органите отчитат напредък по приемането на първичното законодателство за създаване на схема за лично подпомагане за лица с **увреждания** въз основа на нов подход за оценка на увреждане въз основа на функционалността, като до края на годината трябва да бъде прието вторично законодателство.

- Що се отнася до бизнес средата и инвестиционната среда, вследствие на набора от законодателни актове, приети през април 2021 г., органите приеха през юни 2021 г. допълнително първично законодателство за реформа на **лицензирането на икономическите дейности** във всички договорени сектори. Това е положителна стъпка. Въпреки това органите се насърчават да ускорят приемането на министерските укази, необходими за изпълнение на законите от април и юни, което е необходимо, за да могат новите разпоредби да започнат да функционират пълноценно. Изпълнението на пътната карта за приключването на проекта за **кадастъра** напредва задоволително, като е налице умерено забавяне при ратифицирането на картите на горите. Европейските институции приветстват факта, че органите приеха нов закон за кадастъра, който има за цел да ускори процедурите за кадастрално картографиране и за прехвърляне на собственост. Вследствие на осъществената неотдавна трудова реформа се очаква до началото на 2022 г. органите да представят първоначален проект за нов Кодекс на труда с цел да се повиши правната сигурност и да се подобри достъпът до правото чрез **правна кодификация**.

- В областта на **правосъдието** през настоящия отчетен период органите постигнаха добър напредък по конкретния ангажимент относно електронното подаване на документи. Планът за възстановяване и устойчивост на Гърция включва редица положителни мерки за последващи действия, с които ще се разширят целите на тази реформа и ще се предприемат допълнителни стъпки за изпълнението им.

- По отношение на **борбата срещу корупцията** органите предложиха мерки за постепенно изпълнение до април 2022 г. на оставащите препоръки на Групата държави срещу корупцията (GRECO), което представлява конкретен ангажимент.

- Органите осъществиха напредък по генералния план за развитието на **Олимпийския център по атлетика** (ОАКА). Ще са необходими допълнителни усилия, за да се гарантира, че плановете за обекта гарантират дългосрочната му финансова устойчивост.

Органите постигнаха напредък по редица по-широкообхватни структурни реформи, инициирани в контекста на засиленото наблюдение. По-специално:

- През август 2021 г. в парламента беше приет нов всеобхватен закон за **училищното образование**, който ще се прилага през настоящата учебна 2021/2022 година. Тази реформа осигурява редица важни иновации във връзка с автономността на училищата, организационните промени и оценяването на преподавателите.

- Органите използваха техническата помощ, предоставена от Европейската комисия, за да изготвят подробен план за действие с цел укрепване на **процеса по наемане на държавни служители**. Изпълнението на плана ще подлежи на мониторинг в рамките на плана за възстановяване и устойчивост на Гърция.

- Органите приеха нова национална **стратегия за обществените поръчки** за периода 2021—2025 г., като ключовите инициативи включват цифровизация на процесите за възлагане на обществени поръчки, въвеждане на модерни инструменти и електронни услуги и подобрения в рамката за управление и контрол.

- Не на последно място, органите продължават да отчитат стабилен напредък в областта на **електронното управление**, по-специално по отношение на текущото разработване на портала gov.gr и гарантирането на надеждността на системите в обществения сектор. Действията в тази област ще получат подкрепа и по линия на гръцкия фонд за възстановяване и устойчивост.

В някои области напредъкът е по-бавен от очакваното в 10-ия доклад. По-специално не се е увеличил темпът на изчистването на просрочените задължения. Общият размер на просрочените задължения възлиза на около 900 милиона евро, което надхвърля общата цел за края на юли (около 500 милиона евро) с почти 80 %. Това значително отклонение поражда опасения, особено като се има предвид всеобхватната повторна оценка на целите за изчистване, извършена в контекста на 10-ия доклад. Поради настоящото забавяне целта за изчистване в значителна степен на натрупаните просрочени непенсионни плащания, която трябваше да бъде постигната през юни 2021 г., ще е трудно да се постигне дори до края на септември. Органите се приканват да ускорят изпълнението на всички действия, които улесняват изчистването на просрочените задължения и предотвратяват натрупването на нови такива, за да се избегнат евентуални бъдещи отклонения от договорените цели. Въпреки това е окуражаващо, че изпълнението на препоръките на гръцката Сметна палата относно изчистването на просрочените задължения продължава по план и че органите са набелязали предложения за опростяване на някои фискални процедури, по-голямата част от които трябва да бъдат приети до октомври и декември 2021 г. Като цяло органите постигнаха значителен напредък по **реформата на рамката за инспекции**, но последният оставащ елемент от приоритетните области, които се следят в рамките на засиленото наблюдение, а именно първичното законодателство и указите за изпълнение относно инспекциите в областта на опазването на околната среда, претърпя забавяне спрямо крайния срок през май 2021 г., който се очакваше в 10-ия доклад, поради продължаващата по-широкообхватна реформа в областта на околната среда. Органите поеха ангажимент за приключване на реформата на рамката за инспекции до края на октомври 2021 г. В областта на **правосъдието** работата по създаването на звената JustStat напредва по-бавно от очакваното и все още не е публикувана поканата за подаване на оферти за интегрираната деловодна система за гражданските и наказателните дела. След като през 2021 г. бяха приети редица важни закони в областта на образованието, понастоящем се очаква законът за **висшето образование** да бъде приет до края на 2021 г., т.е. малко по-късно от предвиденото. В областта на **здравните грижи** понастоящем тече възлагането на централизирани обществени поръчки, но приемането на новата законодателна уредба за националния централизиран орган за обществени поръчки в областта на здравеопазването (ΕΚΑΡΥ) бе отложено за следващата проверка. Напредва преразглеждането на закона за

първичните здравни грижи, въпреки че все още се определят ключови елементи, като издаване на направления за достъп до лекар специалист и задължителна регистрация на пациентите, като напредва и наемането на нови общопрактикуващи лекари. Органите поеха ангажимент да завършат проекта и да го подложат на обществена консултация до средата на октомври.

Досега въздействието на пандемията върху финансовия сектор е умерено благодарение на мерките, въведени от гръцките органи и на равнището на еврозоната. Изпълнението на договорените действия в областта на политиката бе възобновено, но напредъкът като цяло е по-бавен от очакваното. Коефициентът на необслужваните кредити през първото тримесечие на 2021 г. остана 30 %, което е подобно на равнището от края на 2020 г., но се очаква тенденцията за непрекъснато подобрение да се възобнови през следващите тримесечия в резултат на допълнителните значителни секюритизации по схемата „Херкулес“. Първоначалните признаци от използването на новата **нормативна уредба в областта на несъстоятелността**, въведена в контекста на 10-ия доклад, са окуражаващи, но е твърде рано да се оцени ефективността на новата уредба. Концесионният процес за създаване на образуванието за продажба и обратен лизинг за уязвими длъжници претърпя допълнително забавяне, като не се очаква то да бъде учредено преди средата на 2022 г., без обаче да се засягат други части от уредбата в областта на несъстоятелността. Обработването на **натрупаните по-рано висящи дела за несъстоятелност на домакинства** — конкретен ангажимент за края на 2021 г. — бе възобновено, но вероятно ще отнеме повече време от първоначално очакваното поради няколкомесечното спиране на съдебните производства в резултат на пандемията и малкия капацитет за разглеждане на дела в редица съдилища. Що се отнася до провеждането на **електронни търгове** и други процедури по принудително изпълнение, положителните и значими стъпки, включени в преработения (проект на) Граждански процесуален кодекс, ще влязат в сила по-късно от очакваното — на 1 януари 2022 г. — което е повод за съжаление предвид предишните уверения, че Кодексът ще влезе в сила до средата на септември 2021 г. Органите предприеха допълнителни мерки за повишаване на ефикасността на някои процедурни аспекти на електронните търгове през 2022 г. През второто тримесечие на 2021 г. продължи да е налице забавяне при изчистването на **натрупаните искания за усвояване на държавни гаранции**, което доведе до понижаване на целта за изчистване за 2021 г. Въпреки че неотдавнашните данни показват окуражителни признаци за ускоряване, постигането на преразгледаните цели остава предизвикателство. Европейските институции приветстват приемането на необходимото вторично законодателство, с което се гарантира пълното привеждане в действие на **уредбата за отсрочените данъчни кредити** през юли 2021 г., така че да се позволи използването на отсрочени данъчни кредити в случай на банкови загуби, както и предстоящото съвсем скоро изменение на съответното първично законодателство с цел да се улеснят допълнително секюритизациите и продажбите на необслужвани кредити.

Органите посочиха, че редица конкретни ангажименти и други значими реформи могат да бъдат приключени навреме за 12-ия доклад. По-специално:

- Що се отнася до фискалните структурни реформи, изпълнението на първото ниво на функционалната класификация, което представлява конкретен ангажимент за средата на 2021 г. в областта на **сметкоплана**, се осъществява по план и ще приключи навреме за приемането на бюджета за 2022 г. Информационната система

за събиране „от край до край“ — конкретен ангажимент за средата на 2021 г. в областта на **данъчната администрация** — е във фаза на изпитване, като се очаква да започне да функционира пълноценно до края на октомври 2021 г. През ноември 2021 г. се очаква приемането на законодателство, с което през 2022 г. ще се извърши основна реформа на данъка върху недвижимото имущество ENFIA с по-широката база, осигурена от новите, свързани с пазара данъчни стойности на имотите, което представлява конкретен ангажимент.

- В областта на **енергетиката** с органите беше договорена антитръстова корективна мярка. Този конкретен ангажимент ще бъде приключен с успешното ѝ изпълнение чрез приемането на съответните регулаторни и корпоративни мерки.

- Конкретният ангажимент за завършване на интегрираната система за управление на човешките ресурси за **публичната администрация** също се очаква да бъде изпълнен до октомври 2021 г., след като неотдавна приключи установяването на взаимовръзките между данните за всяко заемащо длъжност лице, събирани от преброяването на държавните служители, Единния разплащателен орган и отдела за човешки ресурси. Органите също така завършиха оценката на съществуващите категории срочно наети служители и поеха ангажимент да определят годишен таван за срочно наетите служители до октомври 2021 г., който ще започне се прилага, считано от 2022 г. Европейските институции насърчиха органите възможно най-скоро да завършат процеса по назначаване на постоянния секретар за образованието.

- Въпреки незначителните забавяния органите постигат добър напредък по въвеждането в действие на **стратегическия набор от проекти** и **механизма за подготовка на проекти**, като и двата ще играят решаваща роля при изпълнението на плана за възстановяване и устойчивост на Гърция. Очаква се образуванията да започнат да функционират пълноценно към момента на 12-ия доклад, което включва първата Програма за разработване на договори от стратегическо значение и стартирането на тръжната процедура за рамкови договори за консултанти по проекти, възложени за разработване чрез механизма за подготовка на проекти. Органите също така очакват да завършат приемането на оставащите актове от вторичното законодателство, определени като решаващи за привеждането в действие на новия закон относно **обществените поръчки**, вследствие на стабилния напредък през последните месеци.

- Започнаха обсъжданията относно бъдещето на **Гръцкия фонд за финансова стабилност**, което представлява конкретен ангажимент. Очаква се до октомври 2021 г. да бъде прието правно изменение, отнасящо се до продължителността, управлението, стратегията за продажба на активи и специалните права на Фонда. Следва да се отбележи, че настъпи забавяне в процеса на номиниране на кандидати за длъжността на заместник изпълнителния директор на Фонда. Продължава да е изключително важно да се запази независимостта на Фонда и да се зачита процесът на подбор, както е установен в закона.

Като цяло в настоящия доклад се заключава, че Гърция е предприела необходимите мерки за изпълнение на поетите от нея конкретни ангажименти въпреки затрудняващите обстоятелства, дължащи се на пандемията. Органите изпълниха конкретни ангажименти в различни области, включително в сферата на

приватизациите, подобряването на бизнес средата и данъчната администрация, като същевременно постигнаха напредък по по-широкообхватни структурни реформи, включително в областта на училищното образование и публичната администрация. Европейските институции приветстват тясната и конструктивна ангажираност във всички области и насърчават органите да запазят набраната инерция и при необходимост да повишат усилията за преодоляване на забавянията, отчасти причинени от пандемията, особено по отношение на реформите във финансовия сектор и изчистването на просрочените задължения.

МАКРОИКОНОМИЧЕСКИ ТЕНДЕНЦИИ

След сериозния спад от 8,2 % през 2020 г. гръцката икономика започна да се възстановява през първата половина на годината. Реалният БВП се увеличи с 4,5 % и 3,4 % на тримесечна база (сезонно изгладени) съответно през първото и второто тримесечие на 2021 г. в резултат на инвестициите и натрупването на материални запаси. Нарастването на потребителските цени се ускори през лятото, като достигна 1,2 % през август след няколко месеца на спад. Развитията през първата половина на годината, макар и донякъде отделени от глобалния инфлационен натиск, който се отчита в други държави членки, се дължат главно на въздействието на понижаването на ДДС върху цените на услугите. Мерките за подкрепа на заетостта продължиха да подпомагат пазара на труда въпреки сериозните икономически сътресения, предизвикани от пандемията. Изчислява се, че през 2020 г. около 1,5 милиона работници в над 200 000 предприятия са били подпомогнати от мерки за подкрепа на заетостта, финансирани по линия на Инструмента на ЕС за подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства (SURE), докато през 2021 г. помощ по линия на инструмента може да получат над 600 000 работници. След облекчаването на ограниченията във връзка със здравеопазването и възобновяването на туристическия сезон, които спомогнаха да се ускори създаването на работни места, равнището на безработица през второто тримесечие на 2021 г. се понижи на 15,9 %, т.е. с 0,4 процентни пункта под равнището през първото тримесечие и с над 1 процентен пункт в сравнение с положението преди една година. Въпреки това младежката безработица се увеличи от 32,8 % през първото тримесечие на 2020 г. на 41,7 % през първото тримесечие на 2021 г. (най-новите налични данни). Водещите показатели от информационната система „Ergani“ сочат допълнително увеличение на заетостта през летните месеци — признак за потенциално намаляване на равнището на безработицата през следващото тримесечие. Паралелно с това продължава да напредва кампанията за ваксинация; опасения поражда обаче неотдавнашното увеличение на броя на случаите през летния период, дължащо се на появата на новия вариант Делта.

Според междинната прогноза на Комисията от лятото на 2021 г. БВП се очаква да нарасне с 4,3 % през 2021 г. и с 6,0 % през 2022 г. Очаква се растежът през 2021 г. да се стимулира от вътрешното търсене в резултат на инвестиционния тласък от плана за възстановяване и устойчивост, както и на фискалните стимули от правителствените мерки за подкрепа. Докато през летния сезон, по-специално през август, пристигащите международни туристи възстановиха значителна част от загубите на приходи спрямо равнищата от 2019 г., според прогнозите туристическите приходи ще останат под равнищата от 2019 г. Очаква се износът на стоки да запази положителния си импулс, подхранван от забележителната му устойчивост по време на пандемията. Предвижда се общата инфлацията да бъде -0,4 % през 2021 г. и 0,5 % през 2022 г.

Наскоро приетият от Гърция план за възстановяване и устойчивост има за цел да увеличи частните и публичните инвестиции в бъдеще. Очаква се планът да подпомогне икономическото възстановяване чрез осъществяването на стратегически инвестиции в областта на екологичната трансформация, цифровия преход, устойчивия и приобщаващ растеж, както и чрез други стимулиращи растежа действия. Според най-новите симулации, извършени от службите на Комисията, равнището на БВП се очаква да нарасне с 2,1—3,3 % до 2026 г. от комбинирания ефект на компонентите за предоставяне на безвъзмездни средства и заеми. Тези симулации не включват евентуалното положително въздействие на структурните реформи, предвидени в плана, което би могло да бъде значително. Растежът ще се подпомогне и от новия цикъл на финансиране от ЕС.

Несигурността по отношение на перспективите остава голяма. По-специално по отношение на възстановяването на туристическата индустрия ключов фактор ще бъде напредъкът в борбата с пандемията както на национално, така и на международно равнище. Отварянето на туристическия сектор в началото на май осигури тласък на този сектор; неговото въздействие обаче отчасти бе неутрализирано от късното облекчаване на ограниченията за пътуване от ключови държави на произход. Несигурност е налице и по отношение на скоростта, с която ще се възстанови частният сектор след изтичането на срока на действие на мерките за подкрепа. Поради тази причина постепенното премахване на тези мерки ще трябва да бъде внимателно разчетено, за да се избегнат евентуални ефекти на „срутване“ и да се предотврати вълна от нови фалити. Това обхваща също пазара на труда и преустановяването на съответните схеми за подпомагане на пазара на труда, които ще трябва да бъдат разработени с цел да не се позволи рязко нарастване на съкращенията. Неотдавнашното увеличение на разходите за вложени ресурси и наличието на затруднения във веригата на доставки увеличават несигурността по отношение на прогнозите за инфлацията. Външните геополитически фактори и потенциалното възобновяване на миграционните потоци продължават да бъдат допълнителен източник на несигурност. Положителното е, че осъществяването на част от покупките, забавени от предходната година, би могло да даде допълнителен тласък на частното потребление, както показват високочестотните показатели на икономиката.

ФИСКАЛНИ РАЗВИТИЯ

Органите продължават да предоставят своевременна, целенасочена и временна подкрепа за икономиката, чието повторно отваряне бе по-постепенно от очакваното през април. Според становището на Съвета относно програмата за стабилност за 2021 г. на Гърция мерките, предприети от Гърция през 2020 и 2021 г., са били в съответствие с препоръката на Съвета от 20 юли 2020 г. ([5]). Понастоящем остават в сила мерките, приети през август 2021 г., като се очаква те постепенно да отпаднат през предстоящия период. Понастоящем се очаква фискалните разходи за тези мерки да достигнат 5,9 % от БВП, т.е. по-високи с 0,2 % от БВП през 2021 г. в сравнение с предишните прогнози. Това включва нова мярка, която насърчава младите хора да се ваксинират. Правителството планира да продължи подкрепата си през следващата година, но в по-малък мащаб. Освен вече обявените мерки за намалената ставка на социалноосигурителните вноски и намаляването на данъка за социална солидарност в частния сектор, които са включени в прогнозата на Комисията от

([5]) Препоръка на Съвета от 18 юни 2021 г., съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност за 2021 г. на Гърция (ОВ C 304, 29.7.2021 г., стр. 33—37).

пролетта на 2021 г., органите също така решиха да продължат през 2022 г. прилагането на по-ниски ставки на данъка върху добавената стойност за конкретни стоки и услуги в някои уязвими сектори. През юни 2021 г. Съветът препоръча на Гърция през 2022 г. да използва Механизма за възстановяване и устойчивост, за да финансира допълнителни инвестиции в подкрепа на възстановяването, като същевременно следва разумна фискална политика и запази финансираните на национално равнище инвестиции ([6]).

В отговор на мащабните горски пожари през август органите приеха набор от мерки за облекчаване и подкрепа. В края на август 2021 г. органите отпуснаха допълнителен бюджет, с който се увеличават обичайните бюджетни разходи с 0,1 % от БВП, а бюджетните разходи за публични инвестиции — с 0,2 % от БВП, така че да се финансират мерките за подпомагане на засегнатите домакинства, предприятия и региони. Изчислява се, че въведената подкрепа ще доведе до увеличаване на публичните разходи с 0,3 % от БВП през 2021 г. и с 0,1 % от БВП през 2022 г., като се обхващат широк набор от мерки, като например безвъзмездни средства и заеми, освобождаване от задължението за връщане на възстановимия аванс, предоставен по време на пандемията, освобождаване от данъка върху недвижимото имущество (ENFIA) за периода 2021—2023 г., временно преустановяване на задълженията за плащане на данъци и дългове, както и подкрепа за засегнатите местни органи на управление, за да се подпомогне възстановяването на техните региони.

На 11 септември 2021 г. органите обявиха пакет от допълнителни мерки. С повечето от тях се удължават или коригират съществуващите мерки за подкрепа. По-специално равнището на възстановяване на всички „подлежащи на възстановяване авансови плащания“ (публична подкрепа за предприятията, засегнати от пандемията, разпределена под формата на заеми с условен елемент на субсидия) ще бъде понижено допълнително от настоящите 50—100 % на 25—50 % в зависимост от процента на загуба на оборот за всяко предприятие; режимът на работа при непълно работно време („SYNERGASIA“) ще бъде удължен до края на 2021 г.; и временната схема за субсидиране на вноски за засегнати от коронавируса длъжници с кредити за основно жилище (схемата „Gefyra“) ще бъде удължена с още три месеца ([7]). В отговор на неотдавнашното увеличение на цените на електроенергията бе обявена нова схема за субсидиране, по линия на която ще се предлага отстъпка от 30 EUR/MWh за първите 300 kWh месечно, консумирани до края на годината. Тази мярка е временна и ще обхване всички домакинства и предприятия, които използват ниско напрежение. Все още предстои пълното уточняване на разходите за тези мерки, като те ще бъдат включени в прогнозата на Комисията от есента на 2021 г. Пакетът също така включва

([6]) Препоръка на Съвета от 18 юни 2021 г., съдържаща становище на Съвета относно програмата за стабилност за 2021 г. на Гърция (ОВ C 304, 29.7.2021 г., стр. 33—37). Следва да се отбележи, че общата клауза за дерогация, която ще продължи да бъде в сила през 2022 г., позволява временно отклонение от бюджетните изисквания, при условие че това не застрашава фискалната устойчивост в средносрочен план. Първоначално тя беше задействана през март 2020 г. за 2020 г. и удължена, така че да обхване и 2021 г., както е посочено в годишната стратегия за устойчив растеж за 2021 г. Въз основа на прогнозата на Комисията от пролетта на 2021 г. на 2 юни Комисията счете, че са изпълнени условията за продължаване на прилагането на общата клауза за дерогация през 2022 г. и за дезактивирането ѝ, считано от 2023 г. Специфичните за всяка държава ситуации ще продължат да се вземат под внимание след дезактивирането на общата клауза за дерогация.

([7]) Удължаването на схемата зависи от това дали Комисията ще одобри изменението на решение SA.58555.

мерки, които ще окажат фискално въздействие през 2022 г. и ще бъдат оценени в контекста на проекта на бюджетния план за 2022 г. ([8]).

Беше приета нова схема за уреждане на просрочените данъчни и социалноосигурителни задължения, възникнали през периода на пандемията и до края на юни 2021 г. Тази нова схема изменя вече приетата схема за уреждане на задължения, отнасяща се до погасяването на отсрочени задължения за периода между март и юни 2020 г. Съгласно предишната схема предприятията и домакинствата, които са били пряко засегнати от ограничителните мерки и от спиране на изпълнението на трудовите договори, биха могли да изберат да платят своите отложени задължения под формата на 24 вноски без никаква лихва или под формата на 48 месечни вноски, при което се начислява годишна лихва от 2,5 %. Като се има предвид, че пандемията продължава по-дълго от очакваното към момента на разработване на тази схема и че се увеличава натрупването на нови просрочени данъчни и социалноосигурителни задължения, органите решиха да разрешат по-дълъг период за погасяване на тези задължения съгласно новата схема. След това изменение допустимите физически и юридически лица могат да погасят просрочените си задължения под формата на максимум 36 или 72 вноски. Подобно на предишната схема, няма да бъдат начислявани никакви лихви на лицата, които изберат по-краткия срок за погасяване. За да се намали средният брой на изплащаните вноски, минималните месечни плащания за задължения над 1000 EUR бяха увеличени на 50 EUR.

През септември 2021 г. парламентът прие реформа на допълнителната пенсионна система, която ще влезе в сила през 2022 г. и ще доведе до ограничени фискални разходи в средносрочен план, но ще има значително фискално въздействие в дългосрочен план. Органите ще създадат нов, изцяло финансиран обществен пенсионноосигурителен фонд, който ще функционира като пенсионна схема с дефинирани вноски за допълнителните пенсии. Новите участници на пазара на труда ([9]) ще се включват автоматично в този нов фонд, докато служителите на възраст под 35 години, които вече са обхванати от системата на условните дефинирани вноски, ще могат да избират дали желаят да се прехвърлят в новия фонд или да останат в съществуващата схема. Фискалните разходи за реформата в краткосрочен план отразяват отклоняването на вноските на новите служители в бъдеще за натрупване на капитал в новия фонд, пораждащо недостиг на приходи, който ще трябва да бъде покрит от публични средства. Очаква се тези разходи да бъдат на управляемо равнище (0,1—0,2 % от БВП годишно) през следващото десетилетие, като могат да бъдат покрити от съществуващите буфери в социалния бюджет. Очаква се обаче разходите за реформата да нараснат с течение на времето и да достигнат най-високата си стойност от около 1 % от БВП годишно през 70-те години на 21-ви век. Разходите зависят от дела на заетите понастоящем лица, осигуряващи се в съществуващите допълнителни фондове, които ще решат да се преместят в новия фонд, докато въздействието върху

([8]) Според прогнозата на Комисията от пролетта на 2021 г. се очаква първичният дефицит, който е предмет на засилено наблюдение, да достигне 7,3 % от БВП през 2021 г. и 0,5 % от БВП през 2022 г., което се доближава до прогнозите на органите. През юли 2021 г. гръцкият парламент също така прие средносрочната фискална стратегия, което е в съответствие с програмата за стабилност, представена през април 2021 г.

([9]) Нови участници, наети в сектори, които вече са включени в настоящата допълнителна система на условните дефинирани вноски.

равнището на консолидирания дълг на сектор „Държавно управление“ ще зависи и от инвестиционната стратегия на този фонд и от неговата секторна класификация ([10]).

Фискалните рискове остават значителни и са свързани главно с развитието на пандемията и с предстоящите съдебни решения. Възможно е да възникнат допълнителни фискални разходи от по-нататъшното удължаване на противоепидемичните мерки и свързаната с тях фискална подкрепа, в случай че пандемията продължи да се развива. Други рискове произтичат от възможността гаранциите, предоставени като част от мерките за подкрепа, да бъдат използвани през следващите години. Допълнителни рискове са свързани с висящото съдебно решение относно пенсиите със задна дата. След решението на Държавния съвет от юли 2020 г. гръцката държава изплати пенсионни плащания със задна дата в размер на 1,4 милиарда евро, но отказа да признае всички останали искания, свързани със сезонни бонуси и допълнителни пенсии. Предстоящото решение на Държавния съвет относно обезщетяването със задна дата за намаления на допълнителните пенсии и сезонните бонуси би могло да доведе до значителни допълнителни плащания, в случай че съдът се произнесе в полза на пенсионерите. Освен това висящите съдебни производства срещу публичното дружество за недвижими имоти (ETAD) продължават да пораждат фискални рискове. На последно място, все още не е приключила класификацията на образуването за продажба и обратен лизинг за имоти, притежавани от уязвими длъжници. В случай че то бъде класифицирано като образувание в сектор „Държавно управление“, това би довело до значителни фискални разходи по време на началната фаза от неговата работа.

ДЪРЖАВНО ФИНАНСИРАНЕ

Паричният буфер остава значителен, тъй като правителството успешно продължава своята програма за емитиране на облигации. Спредовете на доходността по държавните ценни книжа спрямо германската държавна облигация допълнително намаляха и от края на май 2021 г. се запазват на ниво от около 100 базисни пункта за 10-годишния матуритет. Благоприятните условия за финансиране продължават да бъдат подкрепяни и от нерестриктивната позиция на паричната политика на Европейската централна банка, включително нейната програма за закупуване на активи в условията на извънредна ситуация, причинена от пандемия. От април 2021 г. насам Гърция многократно извърши операции на капиталовите пазари. През май тя набра 3 милиарда евро чрез емитирането на нова 5-годишна референтна държавна облигация. Постигнатата доходност възлизаше на 0,17 %, с купон от 0 %. И двете представляват най-ниските равнища, постигани някога от гръцка облигация при такъв падеж. През юни бяха отворени повторно книгите за емитиране на 10-годишни облигации от януари 2021 г. и бяха набрани 2,5 милиарда евро с доходност от 0,89 %. Дейността по емитиране продължи през септември с повторното отваряне на книгите за 5-годишните и 30-годишните облигации. Агенцията за управление на държавния дълг набра съответно 1,5 милиарда евро (доходност от 0,02 %) и 1 милиард евро (доходност от 1,675 %) от тези емисии. Гръцката държава вече превиши първоначалния си план за емитиране за 2021 г., като набра 14 милиарда евро на свободния пазар. Освен това през май на Гърция бяха отпуснати заеми в размер на приблизително 2,5 милиарда евро по линия на европейския инструмент за програма за

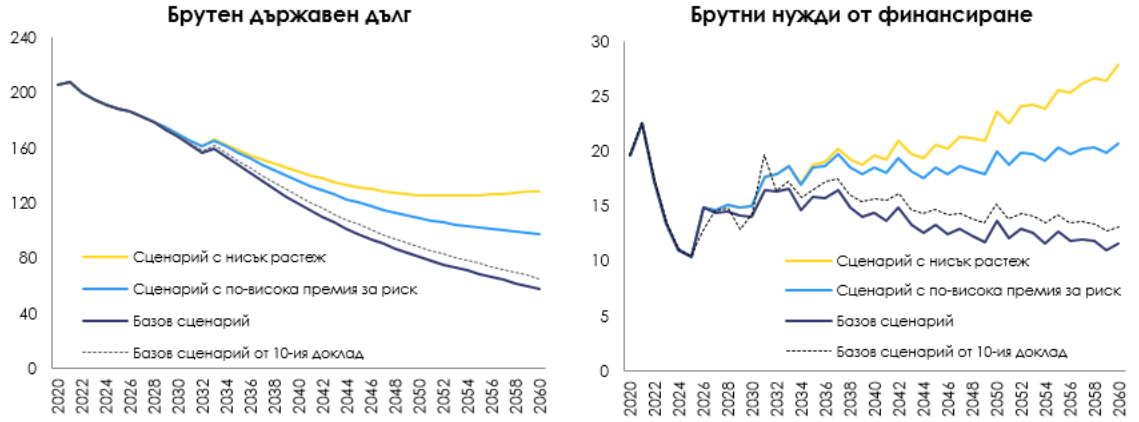
([10]) Ако той бъде класифициран в сектор „Държавно управление“, въздействието върху държавния дълг ще бъде по-слабо, тъй като притежаваните от фонда гръцки държавни облигации ще бъдат консолидирани в рамките на този сектор.

временна подкрепа с цел смекчаване на рисковете от безработица при извънредни обстоятелства. В началото на юли 2021 г. паричните резерви на сектор „Държавно управление“ възлизаха на около 34 милиарда евро ([11]). Освен това през август 2021 г. Гърция получи предварително финансиране в размер на 4 милиарда евро по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост.

АНАЛИЗ НА УСТОЙЧИВОСТТА НА ОБСЛУЖВАНЕТО НА ДЪЛГА

Актуализацията на анализа показва, че рисковете за устойчивостта на обслужването на дълга като цяло са останали непроменени в сравнение с 10-ия доклад. Подобно на оценката в 10-ия доклад, настоящата актуализация на анализа сочи, че краткосрочните рискове за устойчивостта на обслужването на дълга остават ограничени. Рисковете са по-значителни в дългосрочен план при сценария с „нисък растеж“ и сценария с „по-висока премия за риск“. Анализът на устойчивостта на обслужването на дълга продължава да се основава на прогнозата на Комисията от пролетта и беше актуализиран с нова информация за форуърдните лихвени проценти и емисиите, осъществени след публикуването на последния доклад. Базовият сценарий се подобри незначително в сравнение с 10-ия доклад поради допълнителното намаляване на гръцките форуърдни лихвени проценти от средата на август, докато алтернативните сценарии като цяло останаха непроменени, тъй като измененията на прогнозите за безрисковия лихвен процент бяха незначителни. При базовия сценарий дългът намалява на 57,6 % от БВП до 2060 г., докато брутните нужди от финансиране остават под 15 % от БВП в дългосрочен план. При сценария с по-висока премия за риск дългът намалява на 97,6 % от БВП до 2060 г., докато брутните нужди от финансиране се колебаят около 20 % от БВП от края на 50-те години на 21-ви век. При сценария с нисък растеж равнището на дълга не се стабилизира, а брутните нужди от финансиране трайно надхвърлят 20 % от БВП от края на 40-те години на 21-ви век.

Графика 1.1: **Резултати от анализа на устойчивостта на обслужването на дълга**

Източник: Службите на Комисията

([11])Салдото по сметката за паричния буфер се запази в размер на 15,7 милиарда евро. Сметката за паричния буфер беше изградена и чрез
плащания по програмата на Европейския механизъм за стабилност и е предназначена за обслужване на дълга. След одобрение от управителните органи
на Европейския механизъм за стабилност Гърция може да използва тази сума
и за други цели.

Нуждите от провизии във връзка със сделките за секюритизация на необслужваните кредити намалиха рентабилността на банките. В резултат на това банките продължиха да отчитат загуби през първото тримесечие на 2021 г. Положителното е, че нетните приходи се увеличиха. По-специално за този резултат спомогнаха еднократните приходи от търгуване с портфейла от държавни облигации, докато нетните приходи от лихви се оказаха устойчиви в резултат на по-ниските разходи за финансиране поради високата ликвидност в резултат на растящите депозити и значителното финансиране от Евросистемата. При две банки със системно значение резултатите бяха подсилени и от по-ниските разходи, свързани с риска, тъй като банките започват да извличат ползи от намаляването на необслужваните кредити. Същевременно оперативните разходи се увеличиха поради някои еднократни разходи за преструктуриране. Ако те се изключат, оперативните разходи са се понижили, което отразява усилията на банките да намалят своя персонал и броя на клоновете си. Очаква се нетните лихвени маржове да останат под натиск вследствие на ниските лихвени проценти и очакваното изчистване на счетоводните баланси. Следователно перспективите за рентабилност за втората половина на 2021 г. ще бъдат повлияни от i) способността на банките да намалят допълнително нуждите си от провизии, ii) икономическата дейност, която ще повлияе на търсенето на нови заеми, и iii) способността на банките да намират алтернативни източници на доходи. Други ключови предизвикателства в краткосрочен план ще бъдат допълнителното намаляване на разходите и възползването от цифровия преход.

Капиталовата позиция на гръцките банки в края на първото тримесечие на 2021 г. като цяло остана адекватна въпреки загубите, отчетени вследствие на пандемията, изчистването на счетоводните баланси на банките и частичното премахване на преходните пруденциални мерки. Средното съотношение на базовия собствен капитал от първи ред и средното съотношение на общата капиталова адекватност на банките на консолидирана основа се запазиха съответно на 13,6 % и 15,6 % от рисково претеглените активи. Това предполага спад спрямо предходното тримесечие и в сравнение с края на 2019 г. (когато тези стойности са били съответно 16,2 % и 17,3 %), тъй като банките са заделили предварително провизии във връзка с въздействието на пандемията и предстоящите секюритизации. Премахването на преходните пруденциални мерки ([12]) и годишната амортизация на предимно гарантирани активи по отсрочени данъци също оказаха временен натиск върху съотношението на общата капиталова адекватност на банките през първото тримесечие на 2021 г. Въпреки това неотдавнашните успешни увеличения на акционерния капитал от две банки със системно значение през второто тримесечие на 2021 г. ([13]), в съчетание с други действия за увеличаване на капитала, позволяват на гръцките банки със системно значение да постигнат напредък по амбициозните си стратегии за намаляване на необслужваните кредити. Същевременно капиталовата позиция на някои не толкова значими институции може да изисква внимателно наблюдение в

([12]) Тези преходни мерки се отнасят до постепенното въвеждане на новите счетоводни стандарти относно обезценките на финансовите активи и прилагането на нови правила, в резултат на които банките обезценяват по-бързо необслужвани експозиции в съответствие с Регламент (ЕС) 2019/630 за изменение на Регламент (ЕС) № 575/2013 и съответните надзорни насоки.

([13]) Първото през април 2021 г., с набрани 1,38 милиарда евро, а второто — през юни 2021 г., с набрани 800 милиона евро. Това са първите увеличения на акционерния капитал на гръцки банки от 2015 г. насам.

краткосрочен план, тъй като те също предприемат мерки за справяне с високите си равнища на необслужвани кредити. Що се отнася до минималното изискване за собствен капитал и приемливи задължения (МИПЗ), четирите банки със системно значение коригираха своята политика по отношение на емитирането, така че да постигнат обвързващата междинна цел за 1 януари 2022 г., както е видно от успешните емисии през първата половина на 2021 г. ([14]).

Зависимостта между държавата и банките се засили през последната година и ще изисква внимателно наблюдение в бъдеще. Отчита се тенденция към увеличаване на и без това високия дял на отсрочените данъчни кредити в капитала на банките, като през първото тримесечие на 2021 г. той е достигнал 65 % от базовия собствен капитал от първи ред, тъй като капиталовите позиции на банките са подложени на натиск вследствие на разходите за завършените и предстоящите секюритизации на кредити и намалените равнища на доходността. Освен това гръцките банки със системно значение постепенно увеличиха своята експозиция на национални държавни облигации — от 6,4 % от общите им активи в края на 2018 г. на 10,1 % в края на 2020 г. ([15]), въпреки че свързаният с това риск остава ограничен за момента поради дела на националните държавни облигации, класифицирани по амортизирана стойност ([16]), и поради ниската променливост на доходността по държавните облигации в резултат на нерестриктивната позиция на паричната политика на Европейската централна банка. Освен това експозицията на гръцките банки спрямо държавата се увеличава допълнително чрез държавните гаранции, отпуснати в контекста на схемата „Херкулес“, и държавните мерки за подкрепа във връзка с COVID-19, като същевременно държавата запазва дяловите участия в капитала в сектора в резултат на участието си в предишни банкови рекапитализации.

Незначителното влошаване на съотношението на необслужваните кредити през първото тримесечие на 2021 г. се очаква да се обърне като тенденция през следващите тримесечия в резултат на допълнителните секюритизации на необслужвани кредити по схемата „Херкулес“. След непрекъснато подобрение през 2020 г. съотношението на необслужваните кредити се повиши леко през март 2021 г. до 30,3 % на индивидуална основа и остава най-високото в еврозоната. Причината за това леко увеличение е нарастването на новите неизпълнения през първото тримесечие на годината, по-специално в корпоративния и потребителския кредитен портфейл, като три от четирите банки от системно значение отчитат нетни входящи потоци от необслужвани кредити през тримесечието. Намаляването на натрупаните необслужвани кредити обаче се очаква да се възобнови от второто тримесечие на годината, тъй като до края на юни 2021 г. по схемата „Херкулес“ официално бяха сключени още три сделки, с които бе постигнат съвкупен портфейл от секюритизирани необслужвани кредити в размер на приблизително 17 милиарда евро. Четирите гръцки банки със системно значение планират да уредят още 24 милиарда евро необслужвани кредити до края на 2021 г., като се възползват от неотдавнашното разширяване на

([14]) През първата половина на 2021 г. гръцките банки успешно емитираха ценна книга от 500 милиона евро за капитал от втори ред през март 2021 г., привилегирована първостепенна необезпечена ценна книга в размер на 500 милиона евро през май 2021 г. и ценна книга за допълнителен капитал от първи ред в размер на 600 милиона евро през юни 2021 г.

([15]) Източник: Национална банка на Гърция, преглед на финансовата стабилност, юни 2021 г.

([16]) Като класифицират притежаваните от тях държавни облигации като държани до падежа (т.е. по амортизирана стойност), банките предпазват капиталовата си база от всяко потенциално увеличение на променливостта на доходността на държавните облигации.

схемата. Тяхната цел е да се постигнат едноцифрени съотношения на необслужваните кредити най-късно през 2022 г. Успехът на тези амбициозни планове за намаляване зависи от редица фактори, като например размера на новите потоци на необслужвани кредити, бъдещия икономически растеж и цялостните пазарни условия. В това отношение, в опит да адаптират рамката „Херкулес“ към обстановката след пандемията и да отчетат неблагоприятното въздействие на здравната криза върху погасяването на кредити ([17]), през юли 2021 г. органите приеха допълнителни изменения на съответния законодателен акт за изпълнение.

След изтичането на мораториумите първоначалната оценка показва умерено неблагоприятно въздействие върху качеството на активите в съответствие с очакванията на банките, но продължават да са налице рискове от влошаване. Почти всички мораториуми изтекоха в края на 2020 г. с някои ограничени изключения, свързани по-специално със сектора на хотелиерството. Първоначалните резултати показват, че е малко вероятно броят на потенциалните неизпълнения да надвиши първоначалната прогноза, включена в бизнес плановете на банките за 2021 г. Понастоящем около половината от кредитополучателите с изтекли мораториуми са се върнали към нормален модел на плащане, докато плавният преход на останалите кредитополучатели към нормален модел на плащане е подкрепен от а) поредица от продукти за подкрепа, предлагани от банките на надеждни клиенти с временни затруднения, и б) двете временни схеми за субсидиране на вноски, създадени от органите в подкрепа на обслужващи своите кредити или преструктурирани длъжници, засегнати от коронавируса (схемите „Gefyra“ и „Gefyra II“). Крайният срок за подаване на заявления по по-новата от тези две схеми, предназначена за кредити за малки и средни предприятия и за специалисти, беше краят на май, като бяха подадени общо 40 314 заявления, от които 18 077 допустими заявления бяха обработени до края на юли, което съответства на кредити в размер на 6,5 милиарда евро, по-голямата част от които се обслужват (84 %). Органите също така обявиха ограничено 3-месечно удължаване на първата схема, която е насочена към заеми, обезпечени с основно жилище, така че да се позволи по-постепенно отпадане за засегнатите от COVID длъжници. Независимо от това продължават да са налице рискове от влошаване по отношение на равнищата на обезпечаване на банките, тъй като е възможно пълното въздействие на пандемията върху новите потоци на необслужвани кредити да стане ясно със закъснение едва през 2022 г. Това се дължи на изтичането на по-голямата част от продуктите за подкрепа и на двете схеми „Gefyra“ към края на тази година, както и на очакваното спиране на различни други програми за държавна подкрепа. В резултат на това съществува необходимост от подходяща и еднородна класификация и обезпечаване на кредитите, обхванати от решения за подкрепа, както и от допълнително подобряване на вътрешния капацитет на банките за осигуряване на жизнеспособно преструктуриране на кредитите в дългосрочен план с цел проактивно управление на тези рискове и гарантиране, че се постигат амбициозните цели за намаляване на необслужваните кредити.

Програмите за кредитна подкрепа продължиха да укрепват кредитния поток към икономиката. В периода от януари до юни 2021 г. 28 % от новите кредити с определен

([17]) Спирането на мерките за принудително изпълнение по време на пандемията засегна способността на субектите, обслужващи кредити, да събират вземания по кредитите си и създаде необходимост от известна гъвкавост, като се има предвид, че законодателната рамка предвижда мерки, в случай че събиранията не отговарят на прогнозите в бизнес плановете.

падеж, отпуснати на нефинансови дружества, бяха подкрепени с инструменти, предлагани от Гръцката банка за развитие, а при малките и средните предприятия — 48 %. Гаранционният фонд за предприятията, засегнати от COVID-19, спомогна да се предоставят 5,7 милиарда евро под формата на кредити от началото на пандемията до края на юни. Фондът ще остане на разположение до края на 2021 г., като се очаква по негова линия да бъдат отпуснати допълнителни кредити в размер на 0,8 милиарда евро. До края на юни по схемата за лихвени субсидии „Терiх II“ бяха отпуснати кредити на стойност 2,1 милиарда евро. Кредитите за нефинансови дружества продължиха да нарастват, но с по-бавни темпове. През юли 2021 г. годишният темп на растеж на нетните кредити за нефинансови дружества се понижи на 4,1 % от 6,7 % през април и 10,0 % през декември 2020 г., като забавянето при големите дружества изцяло компенсира ускоряването при малките и средните предприятия, тъй като две изплащания по големи корпоративни кредити през април се отразиха на общата тенденция. Разходите за кредити за нефинансови дружества останаха на исторически ниски равнища през първата половина на 2021 г., за разлика от разходите за кредити за неперсонифицирани предприятия, които са значително по-високи. Освен това благоприятните пазарни условия позволиха на най-големите гръцки нефинансови дружества да прибегнат до финансовите пазари в търсене на допълнителни средства чрез емитирането на корпоративни облигации. Що се отнася до домакинствата, годишният темп на растеж на кредитите остана отрицателен и като цяло без промяна: -2,5 % през юли 2021 г. в сравнение с края на 2020 г., като се характеризира с постоянно нарастващи разходи.

Гръцкият фонд за финансова стабилност участва в успешното увеличаване на акционерния капитал на две банки със системно значение. През второто тримесечие на 2021 г. Фондът участва в набирането на капитал от страна на две кредитни институции, така че да избегне прекомерното намаляване на стойността на сегашния му дял в тях. Същевременно Фондът продължи да подкрепя банките в дългосрочните им стратегически планове за преодоляване на предизвикателствата, свързани с иновациите и устойчивостта. Статистическото третиране на фискалното въздействие от вливането на капитал ще бъде оценено от статистическите органи през предстоящия период. Настъпи забавяне в процеса на номиниране на кандидати за длъжността на заместник изпълнителен директор на Фонда. Продължава да е изключително важно да се запази независимостта на Фонда и да се зачита процесът на подбор, както е установен в закона.